

KATOLÍCKA SPOJENÁ ŠKOLA SV. FRANTIŠKA ASSISKÉHO
9. ROČNÍK ZÁKLADNEJ ŠKOLY

Moje miesto v SPOLOČNOSTI

WWW.INKY.SK

55

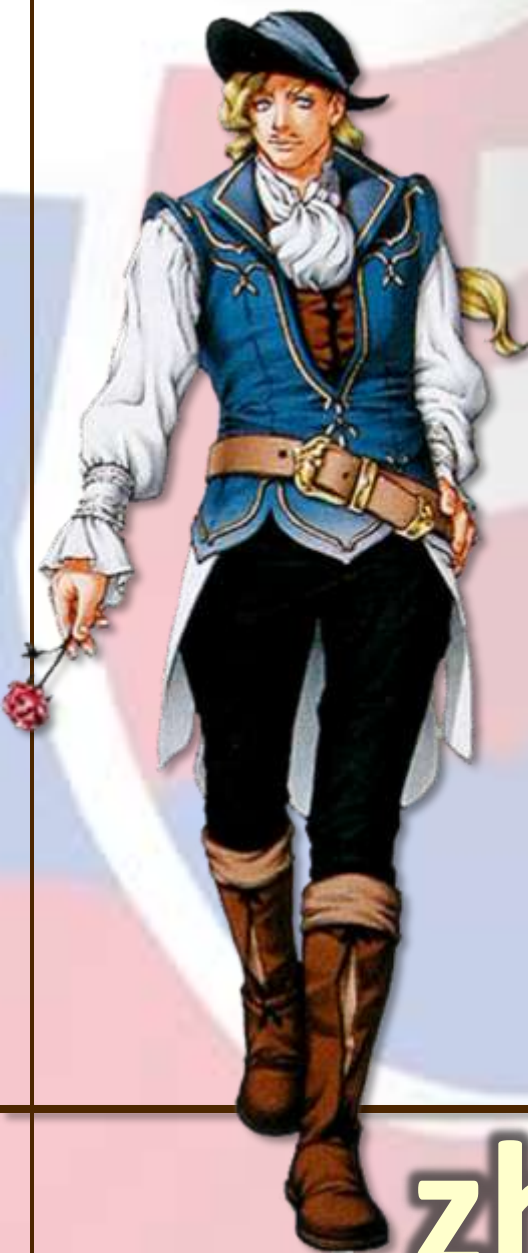
Rozumná odpoveď = 1 kredit

Kto nám **zhrnie**, o čom bola minulá hodina?

Rodičia ako lídri 5. úrovne • 4 Blanchardove modely
vedenia vo výchove detí • tímová práca – muž, žena,
veľká rodina • ideológie, podkopávajúce manželstvo a
rodinu a v čom je ich problém

zhrnutie z minula

- **RODIČIA AKO LÍDRI 5. ÚROVNE** – usilujúci sa byť lepší, ako ich rodičia a urobiť všetko pre to, aby ich deti boli zase ešte lepšie, než oni sami.
- **MODELY VÝCHOVY:** do 3 rokov DIREKTÍVNY, od 3 do 7 rokov KONZULTATÍVNY, od 7 do puberty PARTICIPATÍVNY, od puberty do plnej dospelosti DELEGAČNÝ.
- **RODINNÝ TÍM:** Spoločný cieľ a hodnoty (výchova detí), rozdielne schopnosti a úlohy (matka ako žena; otec ako muž; rodinný klan)
- **HROZBY** – ideológie sexualizácie, gender, unisex, feminizmus,... degradujúce človeka na úroveň živočícha (čím mu bránia dosahovať naplnený a šťastný život) a degradujúce rodinu na úroveň konzumu až prostitúcie bez zmyslu a bez cieľa...

zhrnutie z minula

**... nejaké otázky,
poznámky,
postrehy,
pripomienky?**

NA DNEŠNEJ HODINE...

... spoločne pouvažujeme o
tom, ako funguje

**SPOLOČNOSŤ
(ŠTÁT),**

aké je moje miesto v ňom,
aké máme voči sebe záväzky,
zodpovednosť, povinnosti,...

Vedeli by ste nám
v krátkosti
povedať:

- Čo je to **futbal**?
- Aký je jeho **cieľ**?
- Kto ho môže
hrať?
- Čo pri tom
musíme **dodržať**?

otázka

FUTBAL...

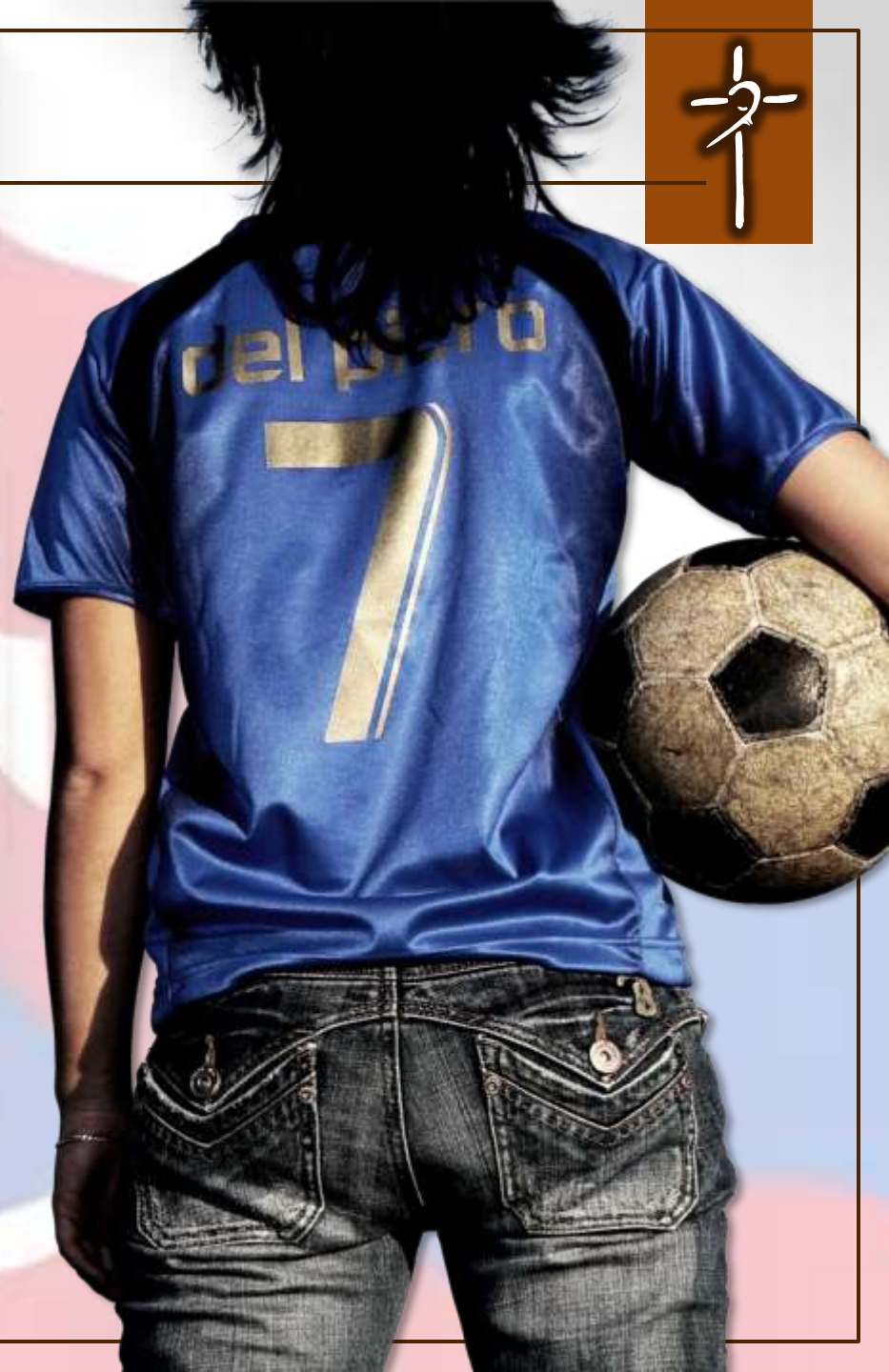

FUTBAL je hra.

CIEĽOM hry je dať viac gólov, ako súper a vyhrať zápas.

HRAŤ ho môžu dve **MUŽSTVÁ**, tvorené jednotlivcami, ale jeden človek sám, ba ani dvaja si futbal ešte veľmi nezahrajú...

MUSÍME PRITOM DODRŽIAVAŤ PRAVIDLÁ, pretože ak to neurobíme, hra prestane fungovať a už to nebude futbal.

Rozumná odpoveď = 1 dnešný kredit

Čo majú spoločné
FUTBAL a
SLOVENSKÁ REPUBLIKA
(a spoločnosť, či štát všeobecne)?

otázka

Rozumná odpoveď = 1 dnešný kredit

**Čo majú spoločné
FUTBAL a
SLOVENSKÁ REPUBLIKA
(a spoločnosť, či štát všeobecne)?**

**Prečo vlastne
nejaké štáty a ríše
vôbec vznikli?
Kto ich založil?
A načo?**

otázka

KTO ZALOŽIL ŠTÁTY?

Existuje len **jediná inštitúcia,**
ktorá predchádza národy, štáty
a ríše:

- **RODINA,**
- ktorá dala vzniknúť **KLANU**
- a nakoniec sú to jednotlivé rodiny a klany, ktoré spojením dohromady vytvorili prvé **MESTÁ**
- a v nich a z nich sa zrodili prvé **ŠTÁTY a RÍŠE.**

KTO ZALOŽIL ŠTÁTY?

JEDNOTLIVEC nie je schopný prežitia: bez rodiny sa nemá kde a komu narodiť ☺ – a ak by aj osamotený prežil, nemá ako splodiť potomstvo a teda jeho smrťou všetko končí...

ZÁKLADNÁ BUNKA ĽUDSTVA

Dokáže sama osebe prežiť,
reprodukovať sa a teda aj
trvalo zachovávať život, ale
aj kultúru, poznatky,...

RODINA

Čokoľvek nadto je príjemný
bonus, výhoda – ale nie
nevyhnutnosť.

Aj bez akejkoľvek
nadstavby civilizácie dokáže
ľudský rod žiť a prežiť,
pokiaľ žije a prežije rodina!

ŠTÁT

je útvar, **založený**

RODINAMI

s cieľom, aby sa tak vzájomne **chránili**, **podporovali** sa a **napomáhali** si:

- **spoločná obrana** a ochrana;
- **práca na dielach**, ktoré sú **nad sily rodiny** (napr. zavlažovacie systémy,...)
- **synergia v podobe del'by práce** (rolníci, remeselníci, obchodníci, bojovníci, manažéri,...)
- atď.

... podobne, ako **futbal** je hra, „založená“ (= hraná) dvomi **tímami**, s cieľom **zahrať si** spoločne hru, ktorú by jeden tím sám hrať nemohol – a to všetko **pre radosť a potešenie oboch** tímov.

zhrnutie

**... nejaké otázky,
poznámky,
postrehy,
pripomienky?**

Rozumná odpoveď = 1 dnešný kredit

Futbal má svoje pravidlá, bez ktorých nemôže fungovať...

Štát (spoločnosť) tiež musí mať nejaké pravidlá, podľa ktorých „hrá“.

Aké by podľa Vás mali byť tie úplne **najzákladnejšie zásady a princípy**, na ktorých by štát mal stáť?

otázka

MEGAPRINCÍPY

1) SOLIDARITA

**Spoločne využívame výhody,
ale spoločne ich aj zabezpečujeme,
zodpovedáme za ne a staráme sa o ne.**

**SOLIDARITA je hlavným
zmyslom vzniku štátu a
nadrodinnej spoločnosti:
navzájom sa podporovať
a napomáhať si.**

**Funguje to ale len vtedy,
ak nielen PRIJÍMAME, ale
rovnako aj PRISPIEVAME.**

- Nielen požívam práva, ale plním si aj povinnosti;
- nielen požívam výhody spoločnosti, ktorá je vďaka vede, technike, objavom,... moderná, ale aj sám ctím záväzok prispievať k tomuto jej rastu najlepšie, ako viem
- nielen využívam výhody právnej spoločnosti, ale aj sám rešpektujem a dodržiavam právo a zákony;
- nielen využívam bezpečie a istotu obrany pred nepriateľmi, ale aj sám som ochotný sa podieľať na obrane a zaistení bezpečnosti;
- nielen využívam spoločný majetok, ale aj sa podieľam na jeho tvorbe a údržbe (hoci aj vo forme svedomito odvedených daní), atď.

MEGAPRINCÍPY

1) SOLIDARITA

Rozumná odpoveď = 1 dnešný kredit

Čo by sa so spoločnosťou stalo, ak by SOLIDARITA prestala fungovať, alebo sa aspoň zanedbávala?

Ako by sa to prejavilo na spoločnosti, jeho životaschopnosti, fungovaní, existencii?

Prečo práve tak?

otázka

SOLIDARITA
zmyslom
nadsrodin
navzájom
a napom

Funguje t
ak nielen
rovnako

osti;
vdďaka
m ctím
, ako viem
ale aj
/;
ed
ať na

podieľam
lomite

MEGAPRINCÍPY

1) SOLIDARITA

Rozumná odpoveď = 1 dnešný kredit

Je možné SOLIDARITU prehnať?

Ak hej – ako by sa to prejavilo na spoločnosti, jeho životaschopnosti, fungovaní, existencii? Pozitívne? Negatívne? Prečo práve tak?

otázka

SOLIDARITA
zmyslom
nadrodin
navzájom
a napom

Funguje t
ak **nielen**
rovnako

osti;
vdďaka
m ctím
, ako viem
ale aj
/;
ed
ať na
podieľam
lomite

MEGAPRINCÍPY

1) SOLIDARITA

ZANEDBANIE SOLIDARITY

... vedie k postupnému rozkladu a zániku spoločnosti, pretože tá **stráca zmysel svojho existovania...**

- Ak tí, ktorí vďaka výhodám a možnostiam spoločnosti, v ktorej žijú, nadpriemerne zbohatli – a prestanú byť solidárni s jej ostatnými členmi a sledujú iba svoje sebecké záujmy a týmto spôsobom manipulujú a zneužívajú spoločnosť (napr. lobing, korupcia,...), potom vzniká sociálne napätie, nespokojnosť,... a následne sa spoločnosť začne rútiť.
- Ak obyvatelia spoločnosti stratia záujem prispievať na chod spoločnosti, ťažia iba z výhod, ale vyhýbajú sa povinnostiam – dane, obrana, zodpovednosť za celkovú kultúru spoločnosti,... – časom takáto spoločnosť „bez vôle prežiť“ nevyhnutne zanikne pod tlakom svojho okolia...

MEGAPRINCÍPY

1) SOLIDARITA

ZAN

Príkladov poznáme z dejín nespočetné množstvo:

- **od starovekého Ríma**, kde na sklonku jeho éry už občania neboli ochotní sami sa o seba starať, ale starosť o ríšu prenechali na cudzincov (dane z provincií, légie, tvorené prevažne Galmi, Germánmi a inými cudzincami, nie Rimanmi)
- ... **až po súčasný úpadok Západnej civilizácie**, ktorá uctieva bezbrehý individualizmus, postupne vymiera a (ako kedysi starý Rím) dúfa, že ju zachránia prisťahovalci, a to aj napriek tomu, že nezdieľajú jej ideí a hodnoty... (porov. výroky európskych politikov o krachu politiky tzv. „multikulturalizmu“ a pod.)

... vedie k po
rozkladu a z
spoločnosti,
stráca zmysel
existovania.

Y

čnosti,
byť
e

potom
ne sa

vať na
sa
elkovú
„bez
ho

okolia...

**... nejaké otázky,
poznámky,
postrehy,
pripomienky?**

MEGAPRINCÍPY

1) SOLIDARITA

PREHNANIE SOLIDARITY

... vedie k postupnému rozkladu a zániku spoločnosti, pretože sa **vytráca osobná zodpovednosť jej členov za seba samých**, ako aj za spoločnosť, prudko rastú náklady a postupne spoločnosť udusia...

- Napríklad stúpajúce daňové zaťaženie obyvateľstva, z ktorého sa plošne a veľkoryso poskytuje nadštandardná pomoc a podpora aj tým ľuďom, ktorí ju zneužívajú, spoliehajú sa na ňu a stávajú sa tak vrstvou závislou od rôznych „sociálnych dávok“, ktoré prijímajú bez toho, aby sami nejako prispievali do „spoločného koša“ zdrojov a prostriedkov spoločnosti – pričom tieto náklady zase neprimerane zaťažujú tých, ktorí ešte nejako na fungovanie spoločnosti prispievajú, ale sú dusení a gniavení neprimerane vysokými nárokmi...

MEGAPRINCÍPY

1) SOLIDARITA

PRE

„Staroveký Rím mal už v roku 367 p. n. l. akýsi daňový úrad. Jeho pracovníci mali za úlohu robiť odhad počtu obyvateľov, oceňovať ich platobné schopnosti a určovať východiská na vymeranie daní. Od roku 168 p. n. l. sa už v Ríme od plnoprávných občanov nevyberali žiadne priame dane. Hlavným zdrojom príjmov štátnej pokladnice republikánskeho Ríma boli totiž príjmy z dobytých provincií. Ale v období cisárstva sa začal okruh daní opäť rozširovať a začal rásť aj byrokratický aparát potrebný na ich výber. Za panovania cisára Caligulu sa zaviedla dokonca aj daň z prostitúcie, pričom zvýhodnené boli prostitútky, ktoré pôsobili vo verejných domoch. **Daňové zaťaženie bolo postupne pre obyvateľov také neúnosné, že sa mnohí stali odporcami štátu. Aj preto mnohí Rimania barbarov, ktorí vtrhli na ich územie, vítali a považovali ich príchod za oslobodenie od ťažkého daňového bremena.**“

(.týždeň, Podľa štúdie Ľubomíra Grúňa Z histórie zdanenia a daní.)

... vedie k po
rozkladu a z
spoločnosti,
vytráca osol
zodpovedno
členov za se
ako aj za spo
prudko rastu
postupne spo
udusia...

prípade, ale sa často a gmatení
neprimerane vysokými nárokmi...

MEGAPRINCÍPY

1) SOLIDARITA

PRE

- Švédska spisovateľka Astrid Lindgren napísala poviedku *Pomperipossa vo svete peňazí* po tom, čo zistila, že jej **na daniach z príjmu vychádza zaplatiť daň vo výške 102%...** 😊

- „... *pobúrená poslucháčka (rozhlasovej diskusnej relácie KLBJ v Texase – pozn. red.) nahnevane oznámila, že sa volá Lucy, má 32 rokov, **do práce nikdy ísť nemieni a všetci, čo tam pravidelne chodia a ešte k tomu platia dane, sú podľa jej názoru idioti.** Rozčúlilo ju, akým spôsobom hostia hovoria o ľuďoch ako je ona, ktorí sú dobrovoľne bez práce a na štátnych dávkach, ale aj napriek tomu sa domnieva, že je dobrý človek. Vraj sa mala vždy dobre a nijakú prácu k tomu nepotrebuje. Čas trávi oddychovaním a fajčením trávy. ... Pripúšťa však, že pracovať by mohla, ale nechce. Nevidí dôvod.“* (hlavnespravy.sk, 2014)

... vedie k po
rozkladu a z
spoločnosti,
vytráca osol
zodpovedno
členov za se
ako aj za spo
prudko rastu
postupne spo
udusia...

prípade, ale sa často g...
neprimerane vysokými nárokmi...

MEGAPRINCÍPY

1) SOLIDARITA

AMERICKÝ STREDOŠKOLSKÝ EXPERIMENT...:

Študenti tejto triedy trvali na tom, že socialistický model funguje a nikto by nemal byť chudobný ani bohatý, všetci by mali zarábať rovnako a žiť zhruba na rovnakej úrovni. Profesor sa preto rozhodol dať tejto triede šancu, aby ho presvedčili, že tento model naozaj funguje. Stanovil pravidlá podľa požiadaviek študentov a súhlasil s tým, že spriemeruje známky z testov a všetci dostanú takú známku ako je priemer triedy. V podstate nahradil výšku príjmu známkami.

Test č. 1

- Známky dosiahli priemer 2, čiže každý študent dostal za 2.
- Študenti, ktorí usilovne študovali boli sklamaní a študenti, ktorí študovali len málo boli spokojní.

udusia...

neprimerane vysokými nárokmi...

MEGAPRINCÍPY

1) SOLIDARITA

AMERICKÝ STREDOŠKOLSKÝ EXPERIMENT...:

Test č. 2

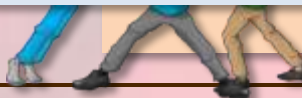
- Známky dosiahli priemer 4, čiže každý študent dostal za 4.
- Študenti, ktorí usilovne študovali, poľavili z úsilia, lebo si povedali, že im po predchádzajúcej skúsenosti stačí dosiahnutý priemer a nemá zmysel naplno sa venovať štúdiu a študenti, ktorí študovali málo, študovali ešte menej. Nik zo študentov nebol spokojný.

Test č. 3

- Známky dosiahli priemer 5, čiže každý študent dostal za 5.
- Žiaden študent neštudoval. Žiaden študent nebol spokojný.

udusia...

neprimerane vysokými nárokmi...

1) SOLIDARITA

AMERICKÝ STREDOŠKOLSKÝ EXPERIMENT...:

Test č. 4, 5, 6, ...

- Ako skúšky pokračovali, nikdy nedosiahol lepší priemer ako 5.
- Všetko sa zvrhlo na vzájomné obviňovanie sa, hašterenie a nadávanie si.
- Nik nechcel študovať len preto, aby zlepšil priemer známok niekomu inému.
- Všetci neuspeli v skúškach. Žiaden študent nebol spokojný.

Profesor skonštatoval, že socializmus už z princípu nemôže fungovať, pretože pláca za prácu môže byť skvelá, ľudia môžu mať motiváciu uspieť, ale keď budú všetci dostávať za svoju prácu rovnakú plácu, nikto nebude chcieť uspieť, nikto sa nebude snažiť a všetci budú len natrčať ruku, aby získali plácu za prácu, ktorú iní vykonali.

(hospodárske noviny, hnonline.sk)

udusia...

neprimerane vysokými nárokmi...

**... nejaké otázky,
poznámky,
postrehy,
pripomienky?**

2) SUBSIDIARITA

Štát (spoločnosť) by mal na seba brať iba tie funkcie, ktoré samotné rodiny, ani žiadna iná neštátna spoločnosť / organizácia nedokáže vykonávať.

Princíp SUBSIDIARITY

(zadefinovaný v sociálnej náuke

Katolíckej Cirkvi a odtiaľ prevzatý napríklad aj do zásad EÚ) **je základnou hrádzou pred bujnením a zneužívaním štátu na úkor jeho členov.**

- **Sú oblasti, kde je štát pravdepodobne ak nie nenahraditeľný, tak prinajmenšom mimoriadne efektívny – čo bolo aj dôvodom jeho vzniku:**
 - OBRANA proti vonkajším nepriateľom;
 - ZAHRANIČNÁ POLITIKA
 - DOHLAD NAD MENOU
 - ZÁKONODARSTVO, možno SÚDNICTVO, atď.
- **a, naopak, sú oblasti, ktoré dokáže veľmi dobre uskutočniť samospráva, rôzne regionálne združenia, obce, dokonca samotné rodiny: napríklad VZDELÁVANIE, OCHRANA MAJETKU, MIESTNA INFRAŠTRUKTÚRA, EKONOMIKA A OBCHOD, KULTÚRA, NÁBOŽENSTVO,... atď.**

MEGAPRINCÍPY

2) SUBSIDIARITA

Štát

- **ZANEDBANIE SUBSIDIARITY** vedie k rastu a bujneniu štátu, ktorý na seba nabaľuje stále viac právomocí.

- Výsledkom je **nárast zasahovania štátu** do života súkromia rodín, **nárast regulácií**,...

Princíp

(zadefinovaný)

sociálne

Katolíck

prevzat

zásad E

hrádzo

a zneuž

úkor je

- ale aj **nárast byrokracie a moci úradníkov**, ktorá vedie ku **korupcii**

- **obdobne u politikov**, ktorí zisťujú, že si z verejných zdrojov a moci, ktorú im ich úrad dáva, môžu urobiť celkom dobrý biznis na vlastné obohatenie (znova korupcia, tunelovanie, neefektívne narábanie so „štátnymi“ zdrojmi,...)

„Demokracia bude existovať až do času, kým voliči objavia, že si môžu voľiť štedré dary z verejnej pokladnice. Od tohto momentu začne väčšina voľiť kandidátov, ktorí sľubujú najväčšie príspevky z verejnej pokladnice s výsledkom, že každá demokracia nakoniec skolabuje kvôli laxnej fiškálnej politike.“

(Alexander F. Tytler)

MEGAPRINCÍPY

2) SUBSIDIARITA

Štát

- **ZANEDBANIE SUBSIDIARITY** vedie k rastu a bujneniu štátu, ktorý na seba nabaľuje stále viac právomocí.

- Výsledkom regulácií

Preto **BDIEŤ** nad dodržiavaním princípu **SUBSIDIARITY** a rásne

- ale aj n

sa postaviť proti jeho

- **obdobr**

porušovaniu **je tiež jednou z**

- im ich úr

foriem SOLIDARITY, ktorou

- (znova k

obyvatelia spoločne bdejú nad

- zdrojmi,

tým, aby to bol štát, ktorý slúži

- „Demokrc

rodinám a občanom – a nie

- dary z ver

naopak štát, ktorý žije a bujnie

- sľubujú n

na úkor rodín a občanov...

- nakoniec

(Alexander F. Tytler)

ta súkromia rodín, **nárast**

á vedie ku **korupcii**

ných zdrojov a moci, ktorú

nis na vlastné obohatenie

banie so „štátnymi“

javia, že si môžu voľiť štedré

väčšina voľiť kandidátov, ktorí

sledkom, že každá demokracia

Princíp

(zadefin

sociálne

Katolíck

prevzat

zásad E

hrádzo

a zneuž

úkor je

**... nejaké otázky,
poznámky,
postrehy,
pripomienky?**

ŠTÁT

je postavený na dvoch
základných

MEGAPRINCÍPOCH:

- SOLIDARITA
- SUBSIDIARITA

ZÁKONY štátu by potom mali
zabezpečovať, aby tieto
princípy čo najdokonalejšie
fungovali,

za asistencie **ŠTÁTU** a jeho
moci, ktorá za cenu
minimálnych zásahov do
života svojich občanov
zabezpečuje, aby štát
(spoločnosť) fungoval.

... podobne, ako **futbal**
má svoje základné
PRINCÍPY, ktoré určujú, čo
je to gól, kto je víťazom a
ako sa smie narábať s
loptou.

PRAVIDLÁ (= zákony)
potom presne tieto
princípy definujú a
ROZHODCOVIA (= štát) sú
tu na to, aby pri
minimálnom zasahovaní
do hry zabezpečili hladký
priebeh hry.

zhrnutie

Rozumná odpoveď = 1 dnešný kredit

Platia tieto princípy nejakým spôsobom aj na takú spoločnosť, ako je **Vaša škola?**

Ak hej – ako? Uved'te konkrétne **príklady!**

otázka

Kvalitný výsledok = 1 dnešný kredit

Rozdeľte sa do skupín!

Skúste pomocou **najviac 10 bodov** **zadefinovať**, čím by sa mal vyznačovať **IDEÁLNY OBČAN**.

Potom **zvážte** nasledovné:

- Nakoľko si myslíte, že tieto vlastnosti už **máte**?
- **Podieľate** sa už teraz nejako na „veciach verejných“?
- Čo by ste sami sebe **doporučili**?

úloha

DOMÁCA ÚLOHA

DOMÁCA ÚLOHA

nasledujúce DVA TÝŽDNE máte na to, aby ste doma pozorne podľa pokynov, ktoré teraz dostanete

VYPRACOVALI PODKLADY

na Váš projekt VYUŽITIA VÁŠHO „HLASU“ V PROSPECH VAŠEJ TRIEDY / ŠKOLY.

Známka za vypracovanie týchto podkladov bude tvoriť 1/3 Vášho výsledného hodnotenia z tohto polroku!

Výsledok = ZNÁMKA (v rozmedzí 1 až 5!)

POZOR! UŽ NA BUDÚCEJ HODINE
prezentujete svoje podklady na
projekt využitia Vášho „HLASU“!!!

KATOLÍCKA SPOJENÁ ŠKOLA SV. FRANTIŠKA ASSISKÉHO
9. ROČNÍK ZÁKLADNEJ ŠKOLY

KONIEC

WWW.INKY.SK